TANULNI! TANULNI! TANULNI!

KÖZGAZDÁSZ

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

VI. ÉVFOLYAM, 5. SZÁM. ÁRA 30 FILLÉR 1956. FEBRUÁR 29.

A XX. kongresszus után

Ma már rendelkezésünkre állnak a Szovjetunió Kommunista Pártja XX. kongresszusának legfőbb dokumentumai. Már az első gyors átpillantás után is mindenki számára világos, hogy a kongresszus kiemelkedő mérföldkövet jelent a kommunizmus építésének útján és hatalmas jelentősége van az egész emberiség számára.

A kongresszus működését nagy Lenin által leszögezett követelmények hatották át: az új jelenségek mögött meghúzódó új törvényszerűségek bátor feltárása, a tömegek növekvő anyagi és kulturális igényeinek kielégítésére irányuló erőfeszítések, a kollektív vezetés demokratikus kiszélesítése, a hibák kérlelhetetlen ostorozása és ugyanakkor perspektíva-adás a világ valamennyi dolgozója számára.

E lenini normák következetes alkalmazásával tárultak fel előttünk egyrészt a Szovjetuniónak a nemzetközi küzdőtéren, a belső országépítésben, a szovjet nép anyagi és kulturális életének emelésében és a kommunista mozgalom növekedésében elért vívmányok; másrészt a megoldásra váró feladatok világos kitűzése és azok megvalósításának eszközei.

A kongresszus kielemezve a nemzetközi helyzetben bekövetkezett változást — a szocialista világrendszer kialakulását, a „harmadik erővezet" létrejöttét, a béketábor erejét, több mint egymilliárd embernek a gyarmati, féligyarmati iga alóli felszabadulását, az imperialista szándékok kiéleződését — új törvényszerűségeket állapított meg: az egyik legfontosabb új következtetés az, hogy a mai körülmények között a háború elkerülhetősége. Ez a megállapítás rendkívül fontos a békéért harcoló százmilliók számára. Egyben azonban rámutat a kongresszus arra is, hogy a háború gazdasági alapja — az imperializmus — még nem szűnt meg, az béke szerelmére, a háborúra törők elleni harcra még tovább is szükség van. A választott nemzetközi körülményekből szűrte le a kongresszus azt a másik fontos következtetést, hogy ma kedvezőbb feltételek vannak a szocializmus győzelmének kivívása tekintetében is. Ez új ösztönző erőt ad a tőkés országok munkásosztályai számára, a munkásegységért és a szocializmus kivívásáért folyó harcra.

Nagy és nemzetközi jelentőségű győzelmet aratott a Szovjetunió a belső építés tekintetében is. A Szovjetunió számos termék termelésének volumene tekintetében már kivívta az első helyet magának a világon. Most célul tűzte ki, hogy rövid távlatban az egy főre eső termelés tekintetében is meghaladja a legfejlettebb tőkés országokat. Nagy jelentőségű volt az az ideológiai harc, amely a szocializmus gyors fejlődésének lassítását eredményező nézetek ellen folyt, mint pl. a nehéziparnak a könnyűiparral szembeni lassúbb fejlődést hirdető nézetek, vagy azok ellen a nézetek ellen, amelyek tagadták, hogy a szocializmusban is létezik a gépek erkölcsi kopása. A népgazdaság további gyors emelkedésének útját abban szabta meg, hogy mind az iparban, mind a mezőgazdaságban a lehető leggyorsabban bevezetni és általánossá tenni a legkorszerűbb világtechnikát.

A Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága az elmúlt évek során a Berija és bandájának likvidálásával megerősítette a pártegységet és a gyakorlatba ültette át a lenini kollektív vezetés elvét.

A pártdemokrácia kiszélesítésével hatalmas mértékben fokozódott a párttagok felelőssége és kezdeményező készsége. A kongresszus élesen irányította a figyelmet a pártszervezetek tartalmi munkájára. Kihangsúlyozta, hogy a pártszervezeteknek a gazdasági építőmunka motorjává kell válniok. A pártépítésnél is a gazdasági építés feladatait figyelembe kell venni.

Részletesen foglalkozott a kongresszus az ideológiai helyzettel. Rendkívül élességgel vetette fel az ezen a téren megnyilvánuló hiányosságokat. A hiányosságok gyökerét az ideológiai munkának a gyakorlattól való elszakadásában jelölte meg. Hruscsov elvtárs beszámolójában a legerősebben ítélte el a dogmatikusokat, akik az élettől elszakadt emberek szemével tanítják a marxizmust. Harcot hirdetett azonban az utópisták, a praktícisták és azok ellen is, akik a marxizmus—leninizmus helyes tételeit kezdték ki, vagy burzsoá nézeteket csempésztek be. Felhívta a figyelmet a burzsoá ideológia elleni harc fokozására. „A pártszervezeteknek — mondotta Hruscsov elvtárs — fokozniok kell az éberséget az ideológiai munkában, szigorúan óvniok kell a marxista elmélet tisztaságát, eltökélt harcot kell vívniok a burzsoá ideológia fel-felbukkanó maradványai ellen, fokozott erővel kell támadniok a kapitalizmusnak az emberek tudatában megbúvó csökevényeit, le kell leplezniök e csökevények hordozóit."

Hruscsov elvtárs megjelölte a marxizmus—leninizmusnak azt a döntő oldalát is, amelyen az egész ideológiai frontot a leggyorsabban előbbre lehet vinni, ez a marxizmus—leninizmus gazdasági oldala.

A kongresszuson elhangzott felszólalások behatóan foglalkoznak az ifjúság nevelésével is. Hiányosságként vetik fel, hogy nem eléggé hangsúlyoztuk ki az ifjúság nevelésében a leglényegesebb kötelességét, hogy becsülettel kell dolgoznia. A pártnak, az ifjúsági szervezetnek, az oktatóknak és szülőknek kitartóan és következetesen kell nevelniök minden egyes fiatalba a szocialista erkölcsöt, azaz a munkaszeretetet, a törvények és a szocialista együttélés szabályainak tiszteletét. Egyúttal minden módon fejleszteni kell és meg kell javítani az ifjúság körében a marxista—leninista elmélet propagandáját. Fontos gondot kell fordítani az ifjúság testnevelésére is.

A XX. kongresszus anyagának tanulmányozása hatalmas lelkesedéssel töltött el bennünket is. A nemzetközi erőviszonyok világos feltárása, a Szovjetunió eddig elért gazdasági eredményei, a VI. ötéves terv célkitűzései tovább növelte önbizalmunkat abban a harcban, amelyet a szocializmus építéséért hazánkban is folytatunk. A szocializmus ügye iránti kétkedők száma egyre kisebbre szűkül, mind többen állnak be közülük a szocializmus aktív, az ügy győzelmében feltétlenül meggyőződött harcosai közé. Örvendetes, hogy egyetemünkön az utóbbi hónapokban megjavuló politikai érdeklődésnek a kongresszus olvasásával újabb állomásához érhettünk. A kongresszus anyagának mély, alapos és alkotó tanulmányozása azonban még hátra van. Különösen nagy feladatot jelent tanszékeink és ezen belül is néhány tanszék számára. A párt- és DISZ-szervezeteken, az oktatókon és hallgatókon múlik, hogy ezt a nagy és szép feladatot sikeresen megoldja.

NEGYEDÉVES IPARSZAKOS HALLGATÓK MEGKAPTÁK ÚJ DISZ TAGKÖNYVÜKET

A negyedéves iparszakos hallgatók a főváros különböző üzemeiből összegyűltek a Makarenkó utcai Diákotthon klubtermében, ahol átvették az új DISZ-tagsági könyvet.

Egyetemünk többi hallgatói pedig a márciusban megtartandó ünnepélyes DISZ-taggyűléseken kapják meg új tagkönyvüket.

Képünkön: Benedeczki János elvtárs, a DISZ-bizottság titkára átadaja az új tagkönyvet Lados Balázs negyedéves iparszakos hallgatónknak.

ÚJRA AZ ÜZEMBEN

Az Orion-gyárban a rádiók, villanyvasalók és hőpalackok születési helyén keressük azokat a közgazdász hallgatókat, akik üzemi gyakorlatra jöttek ebbe az üzembe.

Első állomás a terviroda. Itt dolgozik *Agyagos, Pekár, Felsőváryi* és *Mudig* elvtársak. Az üzem legkülönbözőbb részeiben gyűjtik az anyagot, dolgozataikhoz, szerzik tapasztalataikat a termelés folyamatairól, ismerkednek a gyakorlati élettel.

A tanműhelyben szemtől szemben találkozunk Agyagos elvtárssal. Ő kalauzol végig az üzemen. Együtt keressük meg a többi közgazdászt. Közben beszélgetünk. Három hete járnak az üzembe, hogy feldolgozzák azokat a számokat, melyek dolgozatuk megírásához szükségesek. Közben foglalkoznak termelési kérdésekkel is.

Hatalmas terembe jutottunk, ahol kellemes meleg, sok-sok dolgozó, még több rádió alkatrész, idegkorbácsoló recsegés és hangzavar fogad. Itt „születik" a rádió. A szalag elején csupán egy-két alkatrész látható a serényen dolgozó kezek alatt, de a szalag végén már mérik ellenőrzik, hangolják a készüléket. De a készülék itt még „meztelen". Közel sem olyan csábító a megjelenése, mint a kirakatokban. Innen a földszintre viszik a készülékeket, ahol dobozokba, úgynevezett „kávákba" rakják. Innen már „szalonképes" állapotban kerülnek a csomagolóhoz. Hasonló módon készülnek a televíziós vevők is, amelyek szintén már „szalagon" vannak. Ezekhez a készülékekhez szükséges alkatrészek anyagtervén dolgoznak IV. éveseink.

Kertesi elvtárs, a tanműhely vezetője negyedéveseink instruktora. Arra a kérdésre, hogy mi a véleménye közgazdászainkról így válaszol: *az első benyomások kedvezőek voltak, ami még nem jelenti azt, hogy azok is maradnak, de ez elsősorban a közgazdászokon múlik. Megfelelő elméleti tudásukat a speciális viszonyokhoz kell alkalmazniok, amit meg is tesznek.*

— *Hasznosítani tudjátok az egyetemen tanultakat* — kérdezzük korábban végzett közgazdászoktól. — *Természetesen* — felelik — *nincs akkora szakadék az elmélet és a gyakorlat között, mint számítottuk.*

— Itt megismerkedhetnek a a termelés részleteivel — kapcsolódik a beszélgetésbe Kertesi elvtárs —, s mi mindent megteszünk, hogy ez minél jobban sikerüljön. Ezért pedig iparkodni, dolgozni kell. Mi, segítünk nekik és igényt tartunk elméleti tudásukra, bízunk munkájukban és rajtuk múlik, hogy az üzemi gyakorlat három hónapja alatt erre a bizalomra méltók legyenek

TÍZ NAP SZÜNET

Rendkívüli hideg miatt kiadott kényszer-szünetet hallgatóink jelentős része komoly munkával, tanulással töltötte, bár igen sokan hazautaztak. A leghasznosabban azonban valószínűleg a IV. éves földrajz szakosok töltötték, akik bekapcsolódtak a tanszék tudományos munkájába. Ennek kapcsán *Gömöri György* Győrbe, *Varga* elvtárs Szolnokra, *Laczkó* Szekszárdra, *Körtély Sándor* pedig Miskolcra utazott anyagot gyűjteni. Zala elvtárs itthon rendszerezte az anyagokat. Zoltai elvtárs Székesfehérvári járás termelőszövetkezeteit járta be, amiről cikket ír a Természet és Társadalom című lapba. Horváth Sándor elvtárs pedig a Szabolcs megyei gyümölcs termelésről tartott előadására készült. Ugy érezzük ezek az elvtársak igen sokat tanultak, s eredményesen használták ki a szünetet.

Mr. Strauss aggodalmai

A Times nevű angol lap nemrégiben a következőket közölte: „Az atomipar vezető fórumának háromnapos washingtoni tanácskozása a záróülésen meghallgatta Strauss-nak, az atomenergia bizottság elnökének beszámolóját. Strauss szavai szerint Alan Dulles, a központi hírszerző ügynökség (CIA) főnöke közölte, hogy 1950—1960-ig Oroszország 1 200 000 tudóst és mérnököt, az Egyesült Államok pedig körülbelül fele annyi mérnököt képeznek, mint amennyire az országnak szüksége van". Ez a közlés a következő jellemző cím alatt látott napvilágot a Timesben: „Oroszország a tudósképzésben túlszárnyalja az Egyesült Államokat. Mr. Strauss aggodalmai".

Szívtelen közömbösség

Az athéni egyetem fizika-matematika karának 1500 hallgatója sztrájkba lépett, tiltakozásul az ellen, hogy az egyetem nem intézkedik a gyakorlati vezetők kinevezéséről, amiért az az eredménye, hogy nem működnek a gyakorlati műhelyek.

A múltban olyan gyakorlati vezetőket vettek fel, akiket maguk a hallgatók fizettek. Májusban azonban az egyetem tanári testülete kijelentette, hogy törvényellenes és szabályellenes volt olyan gyakorlati vezetőknek a beállítása, akiket a hallgatók fizettek. Ezt követően elbocsátották őket és bezárták a műhelyeket, amíg az egyetem más gyakorlati vezetőket ki nem nevez.

Annak ellenére azonban, hogy sok hónap telt el azóta, ezek a kinevezések még nem történtek meg és gyakorlati műhelyek továbbra is zárva maradtak és így a hallgatók nem gyakorolják magukat és fennáll annak veszélye, hogy elvesztik évüket.

Ezzel kapcsolatban az egyetemi hallgatók harcának bizottsága nyílt levelet intézett a kormányhoz, amelyben többek között ezeket írja:

„Mi, az országos egyetem fizikai-matematikai karának 1500 hallgatója, hosszú idő óta utcán vagyunk. A kar gyakorlati műhelyei be vannak zárva gyakorlati vezetők hiánya miatt, számunkra pedig az egyetemet a gyakorlati műhelyek jelentik...

Annak ellenére, hogy 5 hónapon keresztül állandóan kérvényekkel ostromoljuk az oktatásügyi minisztert és a tanári testületet, szívtelen közömbösségnek vagyunk tanúi az ő részükről. Kérdezzük — Miniszterelnök Úr, nem jelenti-e ez azt, hogy a fizikai-matematikai tudományok valóságos üldözésnek vannak kitéve Görögországban? Az elégtelen gyakorlati műhelyek kérdésének javulása helyett, máris a meglévők működésének megszüntetése előtt állunk. Milyen intézkedésük alapján tagadják meg tőlünk tanulmányaink továbbfolytatását?"

Ipari forradalom

A MŰANYAG

Egyre több használati cikk és szerkezeti anyag készül napjainkban műanyagból. Ezeket a pótanyagokat olyan melléktermékekből és eddig fel nem dolgozott nyersanyagokból nyerjük, melyeket eddig nem tudtunk hasznosítani.

Számtalan, jelenleg nálunk még kevéssé ismert nagy molekulájú vegyületet fognak a közeljövőben hazánkban is gyártani, a most épülő ROMACHIM vállalatnál. Ezzel Magyarországon is növekedni fog a műanyagok felhasználása, főleg az ipar területén.

Eddig főleg alumíniumot használtunk fel acél és egyéb szerkezeti anyagok pótlására, de ezután még az alumíniumnál is könnyebb, specializált tulajdonságú előre gyártott anyagokat tud vegyiparunk biztosítani. Ruházati iparunk már jelenleg is nagy mennyiségben veszi igénybe a perlon, nylon és silon szálakat. Ezt még inkább fokozza a második ötéves tervben épülő perlongyár.

Hollandiában kísérleteznek műanyagból készült hajótestekkel. Ezek minden követelménynek megfeleltek. Azonban a régen fából készült hajóknak és ennek a műanyagnak azonos ellensége van. Egy tengeri csigafajta pusztítja el váladékával és rágószerveivel a hajótest falát.

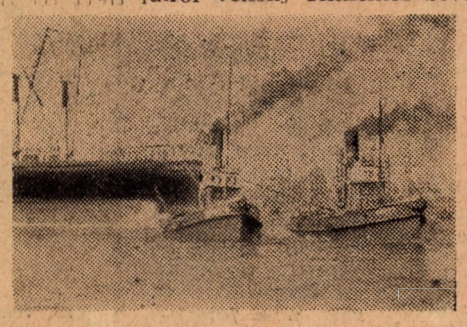

Műanyagtestű vontató hajók

Perzsiában egy olajvezeték megépítésénél kis távolságon szintén metán származékokból készült műanyagot használtak fel, amely csak a belső tisztításra érzékeny. Ezért belülről vékony fémlemez bevonatot alkalmaztak és így jól működik a távvezeték.

Szovjet repülőgép tervezők alkalmaznak a belső berendezéseknél könnyű, kis fajsúlyú szerkezeti anyagokat, hogy ezzel is csökkentsék a gép súlyát illetve növeljék sebességét. A kísérletek tovább folynak és igen kedvező eredmények várhatók.

A legszélesebb felhasználási terület még ma is a vegyiparban van. Szükség van itt sok majdnem ellentétes tulajdonságú anyagra, egyes cikkek előállítási folyamatához. Atomerőművek felépítésénél természetesen még több követelmény lép fel a szerkezeti anyagokkal szemben, éppen ezért néhány év mulva az eddig kipróbált anyagok helyét valószínű, új műanyagok fogják elfoglalni.

E néhány példában csak a műanyagok felhasználásának és jelentőségének néhány területe van megemlítve. Itt inkább csak a gazdasági jelentőségét domborítottuk ki néhány műanyagnak.

A Közgazdász levelesládájából

Kedves Közgazdász!

A február 1-én megjelent lapban felkérted a hallgatókat, hogy írják meg észrevételeiket, javaslataikat. Ezenkívül levelem megírására az is késztetett, hogy ugyanebben a számban szinte vicc formájában vetődött fel a szó a népgazdasági tervezés tantárgyról. Bizonyára azt gondolták az elvtársak, hogy lesz majd folytatása. Hát íme:

... „Nézzük a legutolsó népgazdaság tervezés előadást. Kedvenc jelenség a katalógus" ... „Gondolok itt a lepecsételt papirszeletkékre, a padsoroknál álló tanársegéd elvtársakra. A hallgatók közül pedig azokra, akik szívesen mókáznák el az órát, kapnak az alkalmon és nyomban vicceket gyártanak, hogy legyen mivel szórakozni, míg újra összeszedik a lepecsételt cédulákat. Katalógus ilymódon való állandó alkalmazása nevetséges, rengeteg időt vesz igénybe, sokszor a szünetek rovására. Ugy kellene megoldani, mint a többi tanszékeken."

... „Az óra a jegyzet visszaolvasásával végződött. Szerintem nem így kellene a hallgatókat jegyzetelésre szoktatni. Mert akinek a jegyzete nem jó, felírják a nevét, s hogy mi történik utána, nem tudjuk, de az egésznek ijesztő jellege van." „Hogyan lehetne kijavítani ezeket a hibákat, jobbá tenni a tanszék tanárainak és a harmadéves hallgatók viszonyát?"

... „Tanszéken belül meg kellene beszélni ezt a problémát lehetőleg a DISZ-titkárok bevonásával."

... „A tanszék a hibák feltárása végett forduljon bizalommal az egyes szakok pártbizalmijaihoz. Támoszkodjanak elsősorban a kommunista hallgatókra. Ők sokat tudnak segíteni."

... „A tanársegéd elvtársak is sokat tehetnének a jó viszony kialakításáért. Egy-egy mosoly, kedvesebb szó sokat jelent, mert nem is olyan javíthatatlanok ezek a fiatalok, csak érteni kell a nyelvükön. Többségük becsületes, tanulnivágyó, életvidám ember, szereti a változatosságot."

... „A mi feladatunk, a diákoké: az órákon odafigyelni, jegyzetelni, szemináriumokra felkészülni és főleg nem kihasználni a tanszék igen nehéz helyzetét."

Egy népgazdaság tervezése tantárgyat szerető hallgató

Becsületből jeles

Néhány napja Müller Gizella egyetemünk harmadéves pénzügy szakos hallgató pénzt talált. A pénzt egyetemünk egyik hallgatója vesztette el. A tulajdonos már-már lemondott a pénzről, amikor a hirdetőtáblán ezt a feliratot olvasta: *„az elveszett pénzt igazolt tulajdonosa átveheti holnap a 316-os teremben 12—2-ig."*

Rövid kis szöveg ez, de írójáról annál többet elárul. Benne van ebben a hirdetésben az egész ember jelleme, becsületessége. Azóta már a pénz a tulajdonosa kezében van és boldogan mondott köszönetet a megtalálónak.

Müller elvtársnő csak a kötelességét teljesítette, de ezzel a cselekedetével olyan bizonyítványt állított ki magáról, amellyel bátran kiállhat hallgatótársai elé, mert ebben a bizonyítványban nagy betűkkel van beírva: *„Becsületből jeles."*

Szoros kapcsolat létesült a sarkvidéki szovjet és ausztráliai expedíció tagjai között

A szovjet „Mirnij" nevű obszervatórium tagjai összeköttetésbe léptek a tőlük 1300 kilométerre fekvő ausztráliai expedíció részvevőivel. Megállapodás jött létre közöttük arra vonatkozóan, hogy ezentúl rendszeresen kicserélik meteorológiai értesüléseiket. Az ausztráliai expedíció vezetői meglátogatták a szovjet tábort és megcsodálták azt a lendületet, ahogy ott a munka folyik. A szovjet kutatók nagy szeretettel fogadták az ausztráliai vendégeket és annak a reménynek adtak kifejezést, hogy a közöttük létrejött kapcsolat egyben a két állam tudósai közti szoros együttműködés fejlődését is elősegíti.

Közgazdasági lapszemle

Megjelent a *Közgazdasági Szemle* februári száma. *„A termelőszövetkezetek erősítése is a közgazdászok feladatai"* című szerkesztőségi cikkben a lap a mezőgazdaság bővített újratermelésének, az árutermelésnek, a munkatermelékenységnek és a felhalmozás problémáinak tárgyán keresztül rá akar mutatni azon megoldatlan kérdésekre, amelyeknek kidolgozása egyre égetőbbé válik közgazdászaink számára.

Jakab Erzsébet, a *Könnyűipari Minisztérium* Műszaki Tanácsának titkára *„Könnyűiparunk új nyersanyagbázisa"* című cikkében a napjainkban egyre fontosabbá váló műanyagok problémájáról ír az egész világot átfogó adatokra támaszkodva.

„A vállalati nyereség a kereskedelemben" című cikkben *Fenyő Imre* és *Lukács Andor* a kapitalista kereskedelmi profitot és a szocialista kereskedelem nyereségét szembeállítva, az utóbbinak részletkérdéseit és alakulását tárgyalja.

Az anyagtakarékosság egyik legfontosabb tartalékáról, az elfekvő készletekről ír *Gergely Sándor* és *Wessely Vilmos*, *Harmati Sándor*, a *MÁV Anyagellátási Igazgatóságának* vezetője pedig a dieselesítés közgazdasági jelentőségét tárgyalja cikkében.

A Szemle rovat cikket hoz a *Szovjetunió* hatodik ötéves tervéről, a francia munkásosztály elnyomorodásáról és a vietnami agrárpolitikáról.

Középiskolák a szűzföldeken

A Szovjetunióban a szűzföldeken az új szovhozokban már esti középiskolákat is létesítettek. Köztük nem egy már több mint egy éve működik. Az iskolák tanulói a szovhozok dolgozói, akik a napi fáradságos munka után is tanulnak. Jellemző, hogy az órákra mindig pontosan megjelennek.

Ugyan kérem...

— Méghogy 7 órára akarják leszállítani a Szovjetunióban a munkaidőt? Már az is valami, ugyan kérem. Amerikában naponta már régen 7 órát dolgoznak. Németországban pedig már a háború előtt is úgy volt, hogy pénteken délután abbahagyták a munkát és csak hétfőn kezdték újra.

— Ez semmi, Karcsi bácsi, ilyesmi nálunk is volt a háború előtt, sőt ..

— Na ugye, mégis felvágnak arra a vacak 7 órára.

— Hát én olyanról is tudok, hogy Amerikában még kevesebb időt dolgoznak — kontrázom meg az öreget.

— Na ugye! Te is tudod — mondja elégedetten.

— Sőt — vágok szavába —, Amerikában sok millió munkás egyáltalán nem dolgozik. Persze nem azért, mintha nem akarna, csakhogy éppen nincsen munkája.

— Na igen, igen.

— Jaj, most jut eszembe! Nálunk a múltban voltak emberek, akik nem is 7, hanem csak négy órát dolgoztak naponta. 10 órára mentek és kettőkor már hazafelé tartottak. Mégis jól fizették őket. Nem kellett a feleségüknek dolgozni.

— Na ugye!

— Igaz, hogy miniszteri tanácsosok és más egyéb foglalkozásúak voltak, de hát istenkém — folytatom tovább.

— Persze, persze — bólogat meglepetten az öreg.

— Aztán meg abban a régi „jó" világban magának is, meg apámnak is sokszor csak 6—6 órát kellett dolgozni, sőt szerdán abbahagyták és csak hétfőn kezdték újra. Ugye milyen jó volt akkor?

— Hát azért nem volt az olyan jaj de jó — válaszolt kissé elgondolkodva idősebb ismerősöm — dolgoztunk volna mi egész héten. A pénz akkor is számított. A családnak enni kellett, hiszen még a krumpli és a kenyér is kevés volt... — harapta el a szót, mintha attól félt volna, hogy titkot árul el. Most már mindegy, gondolhatta, mert jött a szóáradat: — másfél heti keresetemet fizettem lakbérre, pedig a víz, a villany hiányzott lakásomból.

— És most — kérdeztem kíváncsian.

— Néhány éve már mindkettőt bevezettette a tanács.

Aznap este már egy hangot sem lehet kihúzni Karcsi bácsiból, úgy vettem észre, mintha kissé szégyenkezne, bizonyára azért, mert én juttattam eszébe azt, amit ő hamar elfelejtett.

*

Jó lenne, ha Karcsi bácsik és még nagyon sokan nem felejtenének, hiszen nem mind arany, ami fénylik, és nem mind igaz, amit a jól értesült „ugyankérem" emberek mondanak. Ha igazán nem felejtenek, mi is elérjük azt, hogy naponta 7 órát dolgozzunk.

Zoltai Imre

A MENZÁNKRÓL...

A hallgatókat, a tanárokat, de az egyetemünk többi dolgozóját is sokat foglalkoztatja az étkezés. Sokszor merülnek fel problémák, amelyek részben a menza dolgozói, részben pedig a vállalat munkájából vagy egyéb hibákból erednek.

Legtöbb kifogás a kenyér minősége miatt van. Ugyanis száraz kenyér kerül az asztalokra. Valóban így volt ez január végén, amikor az étkezők számát nem helyesbítették. De vannak ennek más okai is: a friss kenyeret a menza mindennap 11—13 óra között kapja, kivételt képez a szombat és vasárnap, amikor a szállítás már pénteken megtörténik. A kenyérraktárban — mivel ezen a helyiségen keresztül szellőztetik és fűtik az előadó-termeket — a meleg s a gyors levegőváltozás szárítja a kenyeret, de egyben dohosodik, hiszen nappal száraz jel viszont nedvesíti a raktár. Véleményünk szerint ez a helyiség nem alkalmas kenyértárolásra. Egyelőre azonban nem szüntethatunk más helyiségre. Megoldás azért az lenne: szállítsanak minden reggel kenyeret és aznap mindjárt mérjék is azt ki.

— Szállítási akadályokra számítanunk kell — mondja *Kirchner* elvtársnő, a menza vezetője —, *ezért kénytelenek vagyunk egynapi előrendelésel biztosítani a kenyeret.*

Az ételek minőségének megjavítása folyamatban van. Mi is átvettük a III. számú Közétkeztetési Vállalat *„kívánságnap"* kezdeményezését, amely a közvéleménykutatás alapján történik. A kívánság-napon azok az ételféleségek kerülnek feltálalásra, amelyeket az itt étkezők legjobban szeretnek. A vizsgaidőszak alatt azonban reális értékelést nem lehetett végezni, hiszen 15—20 hallgató ízlése nem irányadó minden étkezőnkre. Néhány napja a DISZ-menzabizottság — a kezdeményezést kiegészítve — megkezdte a közvéleménykutatást. Összeállított egy *„Ételféleségek"* című jegyzéket, amelyen különféle ételcsoportok szerepelnek. Ezeket megkapták a DISZ-csoportszervezetek (alapszervezeti DISZ-titkárok, akik csoportértekezleteken, szemináriumi tagok véleménye alapján kijelölik a jegyzéken lévő — szerintük legjobb ételeket. A kijelölt jegyzékeket összegyűjtik és értékelik, hogy melyik ételféleségek kapták a legtöbb szavazatot, és az étlap összeállításánál mindenkor a telep vezetője és a főszakács figyelembe veszik.

Menzánk dolgozói a felszabadulásunk ünnepére és május 1 tiszteletére felajánlották, hogy a forint normán belül — amin változtatni nem lehet — javítják az ételek minőségét.

Egy héten ötször két háromszor háromfogásos ebédet és kétszer kétfogásos csorát készítenek étkezőknek.

Ehhez jó munkát kíván a telep összes dolgozóinak.

Zsoldos Lajos
mb. titkár

HÁROM HÓNAP A VILÁG TETEJÉN

Látogatás a Dalai és a Pancsen Lámánál

Sohasem volt könnyű találkozni Tibet két „isteni" uralkodójával, mindkettő igen kévés embert fogad. Éppen ezért örültünk amikor meglátogattuk a Dalai Lámát, s néhány nap múlva pedig együtt ebédeltünk a Pancsen Lámával.

A látogatás előtt komoly kiképzésben részesültünk, megtanultuk, hogyan nyújtsuk át neki ajándékunkat, egy selyem kendőt, amely nélkül nem szabad bemenni hozzá, és hogyan vegyük át tőle az ő ajándékát egy hasonló selyemkendőt. Kioktattak bennünket, hogy nem szabad kezet nyújtani, mert ezek az „Élő Buddhák" gyakran nem fognak kezet.

A gyakorlatban azonban a találkozás formális része sokkal könnyebb volt. A Dalai Láma széles mosollyal fogadott, s erősen megszorította kezünket, miután átnyújtottuk néki a selyemkendőt. Hellyel kínált bennünket és ő is közénk ült. Közben teát és süteményt ettünk.

„Őszentsége" fogadó szobája tele volt gazdagon festett és díszített brokát függönyökkel, faragott, arannyal és ezüsttel kivert bútorokkal.

„Remélem — mondta — hogy csak az igazságot fogják megírni rólunk, nem úgy, mint azok az angol és amerikai újságírók, akik régebben jártak itt nálunk és hamis képet festettek Tibetről. Országunk gazdasági helyzete ma már sokkal erősebb, sok olyan cikket tudunk gyártani, melyet eddig drága pénzért kellett megvásárolnunk. Mindezt annak köszönhetjük, hogy ma már mi is részesei vagyunk a hatalmas Kínai Népköztársaságnak."

A Pancsen Láma csaknem 2 méter magas és igen jól beszéli a kínai nyelvet. A beszélgetés során elmondta, hogy milyen mély benyomást keltett benne és a Dalai Lámában, amikor találkoztak Mao Ce-tunggal. „Kínai látogatásunk — mondotta — megerősítette hitünket az új Tibet szocialista jövőjében." Körülbelül egy órás beszélgetés után leültünk elbédelni, arany poharakból ittunk narancsszörpöt a békére és az angol és tibeti nép közötti barátságra.

Ebéd után cigarettát tettek az asztalra, s megkínáltak vele bennünket. Közöltük, hogy nem dohányzunk. A Pancsen Láma mosolyogva mondta: Úgylátszik ugyanabba a szektába tartozunk. Ő és a Dalai Láma ugyanis a sárga szekta vezetői, akiknek nem szabad sem megnősülni, sem dohányozni, sem szeszes italt inni.

Szinte hihetetlen, hogy ez a két bölcs és képzett ember olyan fiatal. A Dalai Láma 20 éves, a Pancsen Láma 19 éves.

Lefelé jövet egy zarándokkal találkoztunk, aki homlokával minden lépcsőfokot és korlátot megérintett, mint azokat a helyeket amelyeket az „Élő Buddha" is érint. Ezáltal ugyanis, mint ahogy a Pancsen Láma mondta később mosolyogva „az a bölcsesség, ami bennem van, átmegy beléjük is" (mintegy zárójelben közölte azt is, hogy ő maga már nem hisz ilyen babonákban.")

A DOLGOZAT

Eleinte a *Gellérthegyet* nézegették a folyosó gazdaságtörténeti tanszék ablakából, aztán mozi helyett — sokadika volt — felmentek sétálni a harmadik emeletre, ami igen olcsó volt és csaknem ugyanolyan kellemes.

Séta után *Klári* a harmadikon maradt, mert TDK-dolgozatát gépelte az egyik pártalapszervezetben. *Laci* pedig a könyvtárba ment, de megígérte, hogy fél 8-ra feljön *Kláriért.*

— Még ezt az oldalt befejezem, várj — mondta *Klári*, mikor a fiú 10 perces késéssel megjelent. *Laci* bólintott, leült és őszinte együttérzéssel figyelte az alapszervezet egyik vezetőségi tagját, aki másik asztal mellett egy tőről metszett statisztika példával vesződik.

— Mindjárt jövök, valamit megkérdezek — szólt oda egyszercsak *Klári* és kiszaladt a szobából. *Laci* felállt és az írógéphez lépett. Találomra kivett egy lapot a papírhalomból és olvasni kezdte. Voltaképpen unalomból tette, de mikor az oldal végéhez ért, szinte izgatottan kotorászott a következő lap után. „...Ha a nagykereskedelmi vállalatok felépítésének legcélszerűbb formáit keressük — több, részben egyenlő fontosságú követelményt kell figyelembe venni..." *Lacit* minden dolog közül a nagykereskedelmi vállalatok érdekelték legkevésbé — ő „iparos" volt —, de alig tudta elhinni, hogy amit olvasott, *Klári* írta. Hosszú és körmönfont mondatok kanyarogtak a lapokon, pontokba szedve és majdnem annyi magyartalansággal telve, mint a leghivatalosabb közgazdasági szövegek; Az író egyénisége-ből csak egy-egy különös szóhasználat sajátos mondatszerkezet maradt meg, amely könnyebbé tette ezt a súlyos építményt. A fiúnak azonban ez nagyon kevés volt. Sehogy sem ismert benne arra a *Klárira*, akit ő ismert, akinek minden mondatát valami lehelet finom humor szőtte át, de a hangja — s úgy látszott, az egyénisége is —, csendes volt és lágy ...szinte erőtlen. — Kötelező irodalmak légióján edzett szeme hamar felismerte, hogy itt nem egyszerű forrás másolásról van szó és ...nem is sejtette, hogy *Klári* ilyesmire képes. Persze, beszélgetett vele a dolgozatról, de csak úgy, ahogy minden egyébről és valahogy eszébe sem jutott, hogy a dolgozattal többet kellene foglalkoznia, mint *Klári* orosz, vagy számvitel szereplésével. Megdöbbent és egyszerre nagyon közelről és nagyon messziről látta eddigi beszélgetéseiket, együttléteiket és úgy érezte, hogy a lány egész eddig eltitkolt előtte valamit, eltitkolta...

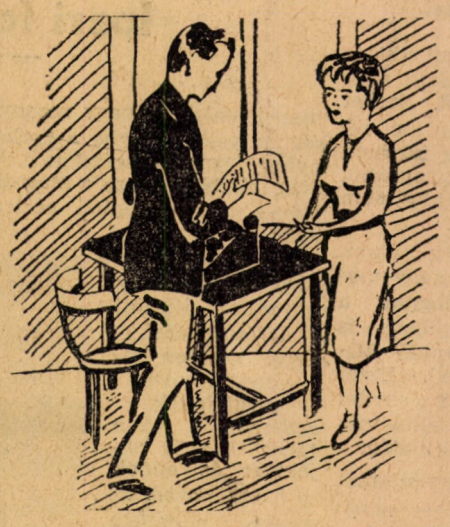

— Tetszik?

Laci felriadt. *Klári* állt mellette és kérdően rámosolygott. *Laci* maga sem tudta, miért, kicsit bűntudatosan felelte:

— Tetszik! ...Te ilyent is tudsz? Soha nem mutattad...

— Pedig sokszor akartam De mindig elcsúszott valamin: egy mozin, egy sétán... Komolyan tetszik? — *Klári* hangjából most hiányzott az irónia. „Egy mozin, egy sétán", amit *én akartam* — gondolta *Laci*, de szokatlan módon, szó nélkül hagyta a vélt célzást. Újra visszaült a székre, de már nem figyelt semmire sem és *Klári* hazafelé menet csodálkozott, hogy miért olyan szótlan.

— Fáj a fogam — mondta a fiú, mert tudta, hogy a lány ezt tiszteletben tartja.

Harmadnap délelőttre *Laci* fejében a Klári-ügyre csak új, idegen gondolatok rakodtak, de a probléma alig tisztult. Húszperces szünetet erre akarta szentelni, de alig lépett ki a folyosóra, a belkereskedelmi tanszék egyik fiatal tanársegédjével találkozott, akit már régebbről ismert.

— Na, tegnap Klári behozta a dolgozatát — újságolta a tanársegéd, mert tudta, hogy *Lacit* minden érdekli, ami a lánnyal kapcsolatos. És valóban, *Laci* rögtön nem bánta, hogy a tisztulásból nem lesz semmi.

— És mi a véleményed?

— Hát nézd. — A tanársegéd végigsimított hullámos, szőke haján, mopszli orrát az ég felé fordította, aztán cigaretta gyújtott. — *A dolgozat jó. De a elképzelései a dolgokról — még jobb. Elkérdezgettem olyasmiről is, ami n vág a dolgozata témakörébe és, m dom, egészen jó elképzelései vann Persze naívak egy kicsit, de elvileg lyesek, logikusak és meglehetősen e detiek; úgy értem: „a források alkot szintézise" — szóval jófejű kislány, vigyázz rá. Na szervusz, megyek!*

Klári is feljött a második emeletről, ahol órája volt.

— Szervusz! — köszöntötte *Laci*.

— Szervusz! Fáj még a fogad? — kérdezte vidáman és könnyű mozdulattal megsimogatta *Laci* állkapcsát.

Laci a lány mosolyát nézte, barna arcát, csillogó szemét és megint a dübörgő mondatokra gondolt és „a források alkotó szintézisére" s még mindig nem értette, hogyan kerülhetnek ki ilyen dolgok ebből a kedves fejből.

— Még nem egészen — felelte és fanyarul mosolygott.

Csöngetéskor elbúcsúztak és megbeszélték, hogy ebéd után a könyvtárban találkoznak. *Laci* az előadáson úgy tett, mintha figyelne. Pedig gondolkodott. És az előadás nem is volt elég hozzá, hogy befejezze.

Farkas György

Jó bor, jó egészség!

Külkeresek a Monimpex pincészetében

A MONIMPEX budafoki pincészetében a legnagyobb, a központi pincében jött össze körülbelül 40 víg cimbora és a *MONIMPEX* jó bora. Nem prózai, hanem igenis költői gondolatok jártak az eszünkben és ezért örvendeztünk, amikor vezetőnk a kapuban beszólt a portára: „40 poharat a pincébe!"

A világirodalomban, de akárcsak a magyar irodalomban is, hányan énekelték meg már a hegyek levét! Az ember ott áll a pincebejáratnál és *Csokonaira*, *Vörösmartyra*, *Petőfire* meg önmagára gondol. Igen, a bor szeretete, hacsak rövid időre is, de összeköt az ősökkel. Ilyen pincében járhatott *Csokonai* is, ha a pince nem is volt ennyire korszerű. De vajon ihatott-e hasonló ízű bort, mint amilyent mi ittunk?...

Nemcsak *Vitéz Mihály* nem ivott, de szegény kukoricaboron nevelkedett belkeres és iparos társaink sem ittak. Tudni kell, hogy a *MONIMPEX* az ország legjobb borait saját pincészetében tovább kezelteti, majd pedig legnagyobb részt palackózva exportálja. Nem tudom, hogy annak idején ismerték-e a borok „házasítását" és, ha ismerték, mennyire tudták sikeresen alkalmazni. A technika ó, a borászati technika! Nagyot fejlődött (és ez érezhető is volt, különösen a harmadik pohár után).

Maga a pince valóságos labirintus. Még a kostoló előtt megtudtuk, hogy valamikor *Budapest* építkezéseihez hordták el onnan a követ és a megmaradt üreget hasznosították pincészet létesítéséhez. A hordók egész során ilyen számok olvashatók: 17 685, 16 812 stb., ez az egyes hordók űrtartalma literben, de találkoztunk 40 ezer literes hordókkal is, sőt, azt is megtudtuk, hogy az egész pincében körülbelül 2 800 000 liter bort tárolnak.

Méltán vagyunk büszkék a magyar borokra. Ott hallottuk, hogy egyik utazónkat *Párizsban* ebédre hívta egy francia család, és amikor tokajit tettek az asztalra, a család minden tagja ünnepélyesen felállt. Persze nemcsak tiszteltték a borainkat, de néha a legkülönbféle követelményekkel is találkozunk a vásárlók részéről. Az egyik sötétebbet, a másik magasabb szesztartalmat kíván. Hogyan sikerül mindezt kielégíteni? (Elnézést kérek, de éppen ezután következett a kostoló és valahogy elfelejtettem a választ. Azonban arra még emlékszem, hogy kiváló borainkért a világ legkülönbözőbb részéről hozunk be ipari nyersanyagokat és közszükségleti cikkeket.)

40 ember, 40 pohár és 20 liter bor találkozott a legünnepélyesebb szertartások közepette. Először jött a fehér, azután megint a fehér (de más fehér). Eddig semmi baj nem volt: harmadiknak jött az egri bikavér. Negyedik a tokaji szomorodni volt, hibás elnevezéssel, mert senki sem szomorodott el. E sorok írójának részéről ötödiknek ismét a tokaji jött, mert *Toldi* barátom több okból már nem tudta meginni a borát. Több bor nem volt, de hangulata kitartott egészen *Pestig*.

Végezetül pedig emeljük poharunkat a MONIMPEX dolgozóinak egészségére. Köszönjük vendégszeretetüket, amellyel fogadtak bennünket.

Gold Andor

Békekölcsönsorsolás

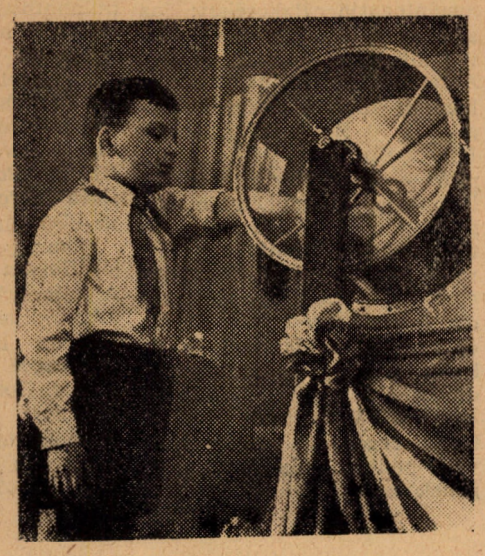

...Forog a szerencsekerék az Óbudai Hajógyár hatalmas kultúrtermében. Sok százan figyelik izgatottan és várják a számok bemondását.

Egyetemünk több oktatója és dolgozója nyert, köztük Gyenes Lajos, a földrajz tanszék docense 1000 forintot. Az idén csaknem minden hónapban lesz sorsolás, amely minden bizonnyal sokunknak fog még örömet szerezni.

Mozaikok Mikszáth Kálmánról

A művészek meghalnak s nánk hagyják elméjüknek soha ki nem alvó tüzét: az életművet. Ezen, no meg a tanulmányokon keresztül ismerjük meg őket és férkőzünk közel hozzájuk. De talán mégsem egészen... Az ember, a mindennapi ember, a maga erényeivel és kisebb-nagyobb hibáival elsikkad. Milyen volt családjában, társaságban, milyen volt a hétköznapi életben? Megannyi igen nehezen megfejthető rejtély... Talán mégsem mindig?

...Barátságos kis szobában ülünk. A vaskályha ontja a meleget, közben hízelegve dorombol. Mikszáth Kálmán menyénél vagyunk. Beszél és mintha megelevenedne a szoba! Az az érzésünk, hogy a nagy író itt van mellettünk, hogy vele beszélünk, hogy régi meghitt barátai vagyunk. Szinte látjuk, amint elmosolyodik bajusza alatt, s csodáljuk most már nemcsak az írót, hanem az embert is.

...„Apósom a jószívűség mintaképe volt. Ezzel sokan vissza is éltek. Lakása valósággal menhelye volt a kéregetőknek. És micsoda indokokkal jöttek! Az egyik azon a jogcímen kért pénzt, hogy húsz évvel ezelőtt együtt ebédelt apósommal. Aztán jött egy szabóforma ember, aki azt állította, hogy tíz évvel ezelőtt nadrágot varrt neki. Apósom pedig fizetett, egyre csak fizetett. Ez addig ment így, amíg anyósom közbe nem lépett és eléggé radikális eszközökkel ki nem tette az ilyenfajta ismerősök szűrét.

Szellemessége csak úgy szórta a szikrákat! Társaságban ő vitte a hangot. Hajnalig elszórakoztatta barátait. Ezzel szemben hosszas képviselőskódése alatt egyetlen beszéd nem sok, de annyit sem mondott a képviselőházban.

Híres volt rendszeretetéről. Íróasztalához senki sem nyúlhatott. A port is egyedül felesége törölhette le róla. Egyszer aztán eltünt egy kézirat. Apósom azt gyanította, hogy Kálmánka (férjem) tüntette el. Iszonyatos haragra gerjedt. Kálmánka (lehetett vagy hatéves) elhatározta, hogy világgá megy. El is indult, de nem jutott messzebb a Károlyi kertnél. Ott kuksolt néhány óra hosszat. Apósomnak közben el kellett volna mennie hazulról. A kocsi már lent állott a kapuban. Az öreg várt és sápadozott a kétségbeeséstől. Nagykésőre aztán hazaállított Kálmánka. Apósom könnyes szemmel kért bocsánatot a pöttöm emberkétől. A kézirat ugyanis kabátja zsebében volt.

Nagyon szerette családját. Ritkaságszámba menő harmónia, szeretet, megértés uralkodott a Mikszáth-családban. Ennek természetesen az lett az eredménye, hogy a gyerekek valósággal istenítették apjukat. Férjem huszonhatodik évét taposta, amikor apósom meghalt. Az emberek ebben a korban könnyen felejtenek. Férjem évekig volt búskomor, annyira szerette apját."

...Gyűlnek, egyre gyűlnek a mozaikok. Féltő gonddal rakjuk őket tarsolyunkba. Mikor elmegyünk, még sokáig fülünkben csengenek Mikszáth néni utolsó szavai: „Véleményem szerint, mint ember még nagyobb volt, mint író. Aki Mikszáth Kálmán életművét többé-kevésbé ismeri, felmérheti ennek a megállapításnak súlyát.

T. E.

Össz-szövetségi fesztivált rendez a szovjet ifjúság

1956 szeptembertől 1957 májusig ifjúsági fesztivált tartanak a *Szovjetunióban*. Célja az, hogy elősegítse az ifjúság kommunista szellemben történő nevelését, s a párt- és kormányhatározatok végrehajtásában aktív cselekvőkészségre lelkesítse a fiatalokat. A fesztivál alkalmából ifjúsági ünnepélyeket, bálokat, karnevált, hangversenyeket rendeznek. Az üzemek, kolhozok, tanulóintézetek legjobb művészeti csoportja, sportegyüttesei belekerülnek a városi, járási előadásokra, versenyekre, az ország legjobb együttesei pedig végül a moszkvai fesztiválon szerepelnek majd. Ilyen nagyméretű ifjúsági fesztivál elsőizben kerül megrendezésre a *Szovjetunióban*. Előkészítésében a *Komszomol* szervezetei, szakszervezet és kulturális bizottságok vesznek részt.

TARKA TUDOMÁNY

Fából vaskarika

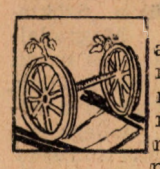

Fémfa a neve annak az anyagnak, amely — mint a neve is mutatja — a fémnek és a fának nemcsak jó tulajdonságait, hanem anyagát is egyesíti magában. Gyalulható, faragható, mint a fa, de szilárdsága jóval nagyobb. Úgy készítik, hogy a fa anyagát nyomás alatt könnyen olvadó fémek ötvözetével telítik. Az olvadt fém kitölti a farostok hézagait, anélkül, hogy a szerkezetét megváltoztatná.

Mohamed centrifugája

Az ultracentrifugák szerkesztésében eddig fordulatszám tekintetében a súrlódás szabott határt. Igen magas fordulatszám esetében a csapágyak kiolvadtak. Ennek kiküszöbölésére készítették el az új konstrukciót, melynek tengelyét két elektro-mágnes tartja s ez végzi a meghajtást is. A centrifuga test így nem érintkezik a tartóberendezéssel és nem lép fel surlódás. Mivel a kísérletek beváltak más meghajtószerkezeteknél is alkalmazni fogják a tapasztalatokat.

Masszírozza a hallósejtjét!

Az emberi fül másodpercenként huszonötezren felüli rezgéseket már nem érzékeli. Ezeknek a néma hanghullámoknak érdekes tulajdonságai vannak, kiderült, hogy hatásukra a nagyothallók hallása jelentékenyen megjavult. Valószínűnek látszik, hogy a gyors változású ultrahullámok masszírozó hatást fejtenek ki a hallósejtekre, s ilymódon okozzák érzékenységüket.

Bírálat nyomán.

A múlt számunkban bírálat jelent meg arról, hogy a Makarenko utcai diákotthon egyes szobáiban a hallgatók hajnalig pénzre kártyáznak.

Érdeklődésünkre *Győri Dezső* igazgató elvtárs elmondta, hogy a „kártyabarlang" tagjait, akik másodéves belker. szakos hallgatók fegyelmi elé állítják. A fegyelmi határozatot a szünet után foganatosítják.

*

A *Veres Pálné* utcai diákotthon lakói arról panaszkodtak, hogy egy második emeleti szobában 11 óra után is táncpróbákat tartanak.

A gondnok elvtársnő a magukról megfeledkezett hallgatókkal szemben erélyesen fellépett és egyben kéri az otthon hallgatóit, hogy panaszaikkal, bírálataikkal bizalommal forduljanak hozzá, vagy az otthon diákbizottságához.

*

Örömmel vettük tudomásul, hogy a MÖHOSZ helyiségének ajtajáról lapunk bíráló cikke nyomán lekerült a *„vezetőség határozata értelmében benntartózkodás csak a MÖHOSZ tagjai részére. Külföldiek részére a Petőfi klubot javasoljuk"* feliratú tábla.

*

Az „ejnye-ejnye" című rovatunkban arról írtunk, hogy órák alatt sok hallgató üres terem keresésére indul, s benyitogat a helyiségekbe, ami zavarja az előadást, valamint a gyakorlatok menenét.

Farkas elvtárs elmondta, hogy sajnos ez a jelenség akkor is előfordult, amikor a termek ajtóira a tanrend ki volt függesztve. Sőt a teremtanrendek üres helyeire egyesek önhatalmulag valamilyen órát írtak be és ezzel kizárták annak a lehetőségét, hogy más hallgatók is igénybe vehessék a termet. Ezért *Farkas* elvtárs kéri azokat a hallgatókat, akiknek teremre van szükségük, forduljanak hozzá, mindenkinek kiadja a teremengedélyt. Akik pedig ennyi fáráságot sem vesznek magukon, tartsák becsületbeli kötelességükének, hogy az ajtók nyitogatásával ne zavarják a tanítás menetét.

UDVARIASSÁG

Február vége.

Bár még hidegen fúj reggelente a szél és a hó nagyokat roppan az emberek lába alatt — de azért a tél javán már túl vagyunk.

Megértem az embereket, hogy sietnek felszállni a villamosra, ott gyorsan leülni egy üres helyre. Hamar felmelegszenek és kellemesebb az utazás. De talán — ilyenkor a tavaszba hajló február végén — sem vétek az udvariasság. Sőt asszony is lehet előzékeny egy másik nő iránt.

Az eset a kettes villamoson történt. Egyik reggel.

A Boráros térre „befutott" a gyorsvasút, Erzsébetről is jött vagy három villamos, így nem csoda, hogy alaposan „kitömték" a kettest. Nemhogy ülőhely, de még állóhely sem maradt.

S akkor egy fiatalasszony — gondosan beburkolózva egy vastag télikabátba — fellépett a lépcsőre. A férfiak rápillantottak és szinte azonnal leugráltak, hogy helyet engedjenek. Utat nyitottak végig, félrehúzódtak az utasok — és az asszony bement a kocsiba.

Az ellenőr megkocogtatta az indító-fülke ablakát — és a villamos elindult. A kalauznő csak most vette észre a szerény fiatalasszonyt — s elkiáltotta magát:

— Egy ülőhelyet kérnék!

Sehol senki, aki felállna és átadná a helyét! Egy harminc év körüli asszony odanézett, látta, hogy egy idős bácsi is ül — lehetett vagy hetven éves —, gondolta, így neki semmi kötelezettsége nincs — és érdeklődve leste az ide sem látszó Dunát.

Több idős néni nyugtalanul fészkelődött a helyén — mintha latolgatná, átadja a helyét vagy ne.

— Kérem, adjanak át egy ülőhelyet a kismamának! — ismételte meg erősebben a kalauznő.

Az idős nénik most már megmozdultak. Öregesen felemelkedtek — de a hetvenkörüli bácsi, aki csak most figyelt fel a „kismamára", korához nem illő gyorsasággal felpattant — és mosolyogva odaszólt az utasok feje felett:

— Jöjjön ide, kislányom, üljön le.

— Tessék csak...

— Üljön le mindjárt, mert idehozom én és lecsücsültetem — fenyegette meg tréfás kedvességgel a kismamát az ősz hajú, nevető szemű „télapó". Barátságosan magyarázni kezdett, amikor már a fiatalasszony elhelyezkedett. — Nekem is van ám lányom, sőt onokám is...

S vele mosolygott mindegyik utas, csak az ablakon kibámuló — a bemocskolt fehér havat „csodáló" — asszony ült továbbra is komoran a helyén...

Bodor József

A chilei fiatalok követelései

Most tartották Santiágóban a munkásifjúság első nemzeti találkozóját, melyet a chilei munkások központi szövetségének ifjúsági bizottsága szervezett. A kongresszus megvitatta a chilei ifjúság nehéz körülményeit és elhatározta, hogy harcot indít a magasabb munkabérekért, a demokratikus jogokért és egyéb célokért. Határozatba foglalták a kapcsolat felvételét az egész világ ifjúságával, és a VIT-en való részvételt.

Ahol évről évre csökken a közoktatás költségvetése

Az Egyesült Államok vezető körei hatalmas összegeket költenek a fegyverkezésre, de évről évre csökkentik az amúgyis igen alacsony közoktatási, egészségügyi és szociális előirányzatokat. Az 1954/55. költségvetési évben a közoktatásra a költségvetésnek csupán 0,2 százalékát irányozták elő, ami 340-szer kevesebb, mint a háborús készülődésre fordított összeg.

Széljegyzetek

TÉNYLEG INFANTILIS VAGYOK?

Megvettem Andersen meséinek legújabban kiadott kis kötetét, a „Szerencse sárcipőit". Egyik barátom is ott volt és mikor meglátta, megszólalt: „hö-hö, te meséket olvasol?" — majd jó indulatosan megkérdezte: „nem vagy te egy kicsit infantilis?"

Nem lett volna semmi baj, ha szájából csak saját hangját hallottam volna. Viszont meg vagyok győződve arról, hogy az egyetem hallgatóinak legalább hetven százaléka nevében mondta a „hö-höt". És ez nemcsak a mesék esetében van így. A hallgatók nagy része — mint a könyvtár beszámol róla — nem olvas verseket sem. Ezt is ajakbiggyesztéssel fogadják: Szentimentalizmus.

De térjünk vissza a mesére! Jó, nem olvassák! De akkor miért vesznek kezükbe regényt? Minden regény többé kevésbé mese és minden mese a maga módján földízű valóság, természetesen sajátos eszközökkel, álomszerűen elmondva.

Persze nem mindegyik mese végére van odabiggyesztve a tanulság, gondolkozni kellene rajta. La Fontaine állatmeséiben mindenkit megkímélt ettől a fáradságtól: Végükre odaragasztotta a kitanító következtetéseket és ezzel meséit agyoncsapta.

AMIT NEM OLVASUNK

Lehet, hogy az előbbiekre sokan azt mondják, nincs igazam: A mese és a vers irodalmi inyencség. Viszont ha már nem hörpintünk való világot habzó éggel a tetején, akkor miért nem iszunk belőle hab nélkül: miért nem olvasunk tudományos és ismeretterjesztő munkát?

A könyvtár statisztikája minden téren biztató képet mutat, csak ezen a téren nem. Az egyfőre eső kikölcsönzött könyvek száma nagy mértékben nőtt, ami a tanulmányi munka megjavulását mutatja. A tudományos munkákkal viszont nem ez a helyzet. 1955-ben 12 749 szépirodalmi könyvvel szemben a kölcsönző 53 tudományos könyvet adott ki (természettudományok, műszaki tudományok és ismeretterjesztő munkák).

1955-ben 12 749 szépirodalmi könyvvel szemben 53 tudományos könyvet adtak ki. Hogy merünk így beszélni a termelőerők fejlődéséről? Olyan ez, mintha léggömböket eregetnénk fel, amelyeknek semmi kapcsolatuk sincs a szilárd talajjal.

Az a legérdekesebb, hogy ez nem az érdeklődés hiánya miatt van így. A Nemzetközi Tanszék tapasztalatai szerint a félévi vizsgaanyagból a hallgatókat az atomenergiáról szóló rész érdekelte legjobban. Addig tehát van érdeklődés, míg szánkba rágják, mi az érdekes. Azontúl nem sok.

Pedig nem hiszem, hogy nem érdekelne mindenkit az a technikai fejlődés, mely a Szovjetunióban nemsokára lehetővé teszi a 7, sőt 6 órás munkanapot vagy pedig az, hogy milyen gépekkel fogjuk egy-két évtized múlva meghódítani a bolygókat is.

Szecskó Tamás.

Előfizetési felhívás

Felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy a szünetre tekintettel a Közgazdász előfizetési időszakát meghosszabbítottuk. Kérjük, hogy az előfizetési díjat f. év március 10-ig feltétlenül fizessék be.

NAPLÓ...

JANUÁR 15.

Nahát ez mégiscsak hallatlan! Január közepén járunk és tavasz van, vagy mi a csoda... De a mindenségit! Ha tél van, legyen tél. Az embert megüti a guta: minden utcasarkon hóvirágot árulnak, rügyeznek a fák, a macskák egész éjjel koncerteznek a háztetőn.

JANUÁR 17.

Havat, havat, havat akarok látni! Azt álmodtam, hogy mínusz húsz fokra süllyedt a hőmérséklet és mindent hó borított. Síeltem naphosszat. Hallottam a hó ropogását, láttam kristályaink csillogását... Aztán ez a vacak ébresztőóra visszarántott a valóságba. A feleségem kivette átmeneti kabátomat a naftalinból. (Phű, de büdös.)

JANUÁR 18.

Na még csak ez hiányzott! Azt írják az újságok, hogy visszatértek a gólyák. Maradtak volna ott a fenébe! A kisfiam ma születésnapomra hóvirágcsokrot nyújtott át. Összeszidtam, a virágot pedig kidobtam az ablakon. Havat, havat, TELET akarok!

FEBRUÁR 5.

...Megjött a hidegecske. Mínusz tizenöt fok... Tyhű, de csípősek vagyunk, barátocskám! Ez azért egy kis túlzás, de ugyebár az a lényeg, hogy itt a tél.

FEBRUÁR 7.

Mínusz húsz fok... Hááápci... Influenza, nincs mese. Lefagyott a bal fülem. Türelem, türelem...

FEBRUÁR 10.

De a kutya mindenségit! Meddig tart ez még? Én ezt nem birom tovább. Karmol, mar, éget a hideg. Egyébként lefagyott a jobb fülem is.

FEBRUÁR 14.

Kegyelem! Drága északi légtömegek, kegyelem! Könyörüljetek meg szegény porhüvelyemen. Mínusz huszonöt fok... Az utcákat jégpáncél borítja. A kisfiam korcsolyával ment iskolába.

FEBRUÁR 17.

Megírtam a végrendeletemet. A lélek már csak hálni jár belém. Rómában egyméteres hó, Damaszkuszban mínusz öt fok. Itt a világ vége!...

FEBRUÁR 18.

Klinika... Tüdőgyulladás... az ablakon jégvirág... az orvosok hószínű köpenyben járkálnak... nem birom nézni őket... a látásuktól is megfagyok... Tavaszt! Hóvirágot! Gólyát!... Meleget, meleget akarok!...

Thomandl Ernő

WOLFGANG AMADEUS MOZART

200 esztendő előtt a muzsika, a dal városában, Salzburgban született Wolfgang Amadeus Mozart. E békés kisváros zenei telítettsége, a szülői otthon muzsikáló lelkülete fellobbantotta a gyermek Mozartban a szunnyadó érzéseket és az alig 4—5 éves csodagyerek az első menüettjét játékos könnyedséggel hívta életre atyja zongoráján. 5 éves korában már hegedült, orgonán játszott és elindult szereplésének útjára. Bécs, Passau, Linz után Pozsony ismeri meg elsőnek a komponáló gyermekművészt. Azután következtek a német városok, majd Párizs, ahol az olasz buffoneriák mellett a vígopera, az opera comique éli már vidám életét. Jön London, ahol Johan Christian Bachtól tanulja meg a művészet harmoniáját, mely az élet ellentéteit tudja összeforrasztani. Azután ismét Bécs, ahol megírta 12 éves korában első vígoperáját, a „La finta semplice"-t. 13 éves korában atyjával Olaszországba megy, ahol négy boldog és diadalmas év alatt korának legnagyobb művészeivel ismerkedik meg, tanul, játszik és alkot — és ahová későbbi korában álmaiban és műveiben mindig visszatér.

Ismét Salzburg, majd Bécs következett, ahol Haydentől tanulta az élet derűjének és fájdalmának összefüggését. Ezek az évek már öntik a kompozíciókat, szépséges szimfóniák, hegedűversenyek, szerenádok születtek. 1777-ben ismét Párizsba ment, ahol élete küzdelemteljes volt, de hangszeres zenéje gazdagodott. Két év múlva visszatér Salzburgba, ahol az érseknél mint udvari zenész és dóm-orgonista írja csodás egyházi zenéjét, de szelleme szabadságra vágyik és a manheimi hangszeres-kultúra hatása alatt ír szonátákat, szimfóniákat, szerenádokat és versenyműveket. Most ismét Bécs következik vidámabb életkörülményekkel és előadásra kerül a „Szöktetés a szeráj"-ból. Megszólalnak benne a családi és baráti élet hangjai: alkalmi dalok, tercettek, quintettek és a bécsi zenekultúra jellegzetessége: a kamaramuzsika. Óriási siker következik, „Figaro lakodalma" előadása Bécsben és Prágában. Ugyancsak Prágában kerül bemutatásra a „Don Juan", oly nagy sikerrel, hogy II. József császár meghívja Mozartot Bécsbe kamaramuzsikusának. Következik a „Cosi fan tutte" és életében egy nagy küzdelem az érvényesülésért és a megélhetésért. Utolsó operája, a „Varázsfuvola", melyet a közönség előbb hűvösen fogadott, de azután megtalálta benne a küzdelmes életet ábrázoló nagy szimbólumokat.

A „Varázsfuvola" előadásakor már nagybeteg Mozart. És mint ahogyan életének minden mozzanatát visszatükrözi muzsikája, halálos ágyán 1791-ben írja Requiemjét, az elmúlás mélységes gondolat- és érzésvilágát, az életről való lemondását és az elmúlásba való belenyugvást.

Két évszázad messzesége és érezzük, hogy a mozarti muzsika halhatatlan. Az élet küzdelmeinek és örömeinek ez az összeolvadt harmoniája nem a múlt, hanem az emberi élet örök érzelmeinek hangja, mely ott hullámzik hol szelíden, hol tajtékozva mindannyiunk lelkében.

Seregély Emy

„Előzetes jelentés"

Elkészült legújabb játékfilmünk: a *„Szakadék"*. Néhány nap múlva megelevenedik a mozik vásznán új, falusi tárgyú filmdrámánk.

A történet 1936-ban játszódik le egy kis alföldi faluban. Főhőse *Nagy István*, az új tanító, aki ténykedését azzal kezdi, hogy az iskolában érdemük szerint ülteti a gyerekeket. A kis mezítlábas *Bakos Jóskát* az első padba ülteti *Böröcz Zoli*, a kulákcsemete mellé. A tanító csakhamar magára vonja a falu figyelmét az ehhez hasonló cselekedetekkel. Egy alkalommal meglátogatja Bakosékat: az asszony második gyermekével vajúdik. Egyedül van otthon. A tanító kirohan, hogy orvost hozzon. Éppen akkor kerékpározik el Bakosék háza előtt *Böröcz-Horváth Klári*. A tanító nem teketóriázik sokat: leszállítja a lányt, majd maga pattan föl a nyeregbe. A megkövült *Klárinak* még hátrakiáltja: *„Kérem itt emberéletről van szó."* Így ismerkedik össze *Nagy István* a szép és fiatal kuláklánnyal és itt kezdődik a tulajdonképpeni dráma. A tanító beleszeret *Kláriba*. Választania kell: a falu szegényei mellé álljon, vagy pedig a falu „elit" rétegének szekerét tólja? Az események a helyes útra irányítják. Eljegyzési vacsoráján fölpattan és faképnél hagyja az egész társaságot. Szakít menyasszonyával. Az utolsó pillanatban kiszabadul az örvényből, mely elnyeléssel fenyegette.

Bara Margit, a film főszereplője

A filmet *Darvas József* írta, *Ranódy László* rendezte. *Nagy István* szerepét *Sinkovits Imre*, *Böröcz-Horváth Kláriét*, *Bara Margit* alakítja. *Bara Margitnak* egyébként ez az első filmszerepe.

Nemrég érkezett hazánkba a *Román Népköztársaságból*. A kolozsvári *Nemzeti színház* állami-díjas színésznője volt. A filmben ismét viszontlátjuk *Bessenyei Ferencet*, *Molnár Tibort*, *Horváth Terit*, *Dayka Margitot*, *Bihari Józsefet* és a mozilátogató közönségünknek sok más kedvencét... Előre is jó szórakozást!

KÉPES KISSZÓTÁR

— Ahogy egyesek elképzelik —

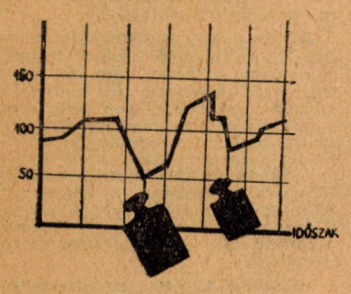

Súlyozott átlag

Számosállat

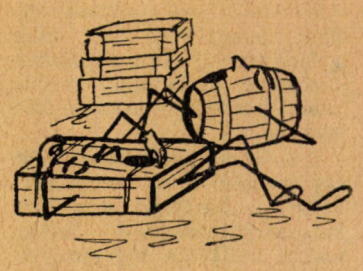

Elfekvő készletek

HÍREK

Március 8-án az *Eötvös Loránt Tudományegyetem* aulájában *Alekszej Tolsztojról Sőtér István Kossuth-díjas* egyetemi tanár, a *Tudományos Akadémia* levelező tagja beszél. A nagy elbeszélő műveiből részleteket mutat be a legkiválóbb előadóművészeink közül *Palotai Erzsi, Bessenyei Ferenc Kossuth-díjas* érdemes művész és *Bodor Tibor*.

Március 22-én *Solohovról*, a szovjet paraszti élet legnagyobb ábrázolójáról *Veres Péter* Kossuth-díjas író, a hazai paraszt élet nagy ismerője tart előadást. Közreműködik *Jancsó Adrienne* és *Molnár Tibor*, valamint *Ungvári László* Kossuth-díjas.

★

A szovjet olvasók a népi demokratikus országokban megjelenő 106 napilapra és 1204 folyóiratra fizetnek elő. Az előfizetők között diákok tízezrei szerepelnek. Igen sokan járatnak nyelvtudományi, irodalmi és művészi folyóiratokat.

★

Mozart születésének 200. évfordulója alkalmából egyetemünk béke-bizottsága és szakszervezeti bizottsága emlékdélutánt rendez március 9-én du. fél 5-kor. Az ünnepi előadást Balassa Imre, az operaház dramaturgja tartja, hanglemezzel illusztrálva.

★

„Ami a farsangból kimaradt..."

Egyetemünk DISZ-bizottsága 1956. március 10-én este fél 9 órai kezdettel tartja a végzett közgazdászok és hallgatóink nagy, tánccal egybekötött baráti találkozóját, egyetemünk helyiségében. Az egyetem oktatói és hallgatói szeretettel várják a végzett hallgatókat. Zártkörű estünkre jegyek kaphatók a kultúrosztályon.

★

Több olvasónk kérésére érdeklődtünk, hogy a házi telefonkönyv mikor készül el?

Örömmel közöljük olvasóinkkal, hogy azt a megnyugtató választ kaptuk, hogy a házitelefonkönyv február 29-re elkészül.

Jegyzetek a könyvtárból

CSEND ÉS A REND

Bizony mind a kettő kell hozzá, hogy komolyan tudjunk tanulni a könyvtárban. És mégis, mi történt még a múlt félévben, december közepe táján? Dolgozatírást hirdetett a honvédelmi tanszék és a hallgatókat hirtelen csodálatos tanulási vágy szállta meg. Megrohanták a tanszék olvasótermi kölcsönzőjét és törvetiporva egymást, igyekeztek megszerezni a dolgozat-sikert jelentő könyveket — és sikerült igen jelentős időt elloppniuk azoktól, akik tanulni akartak.

„ŐRIZZÜK MEG A PÁNIKOT!"

Délután négy óra lehetett, mikor a porta előtti táblára felkerült a felírás: „Február 16-tól 27-ig a tanítás szünetel". A hír másodpercek századrésze alatt eljutott az épület minden zugába és a könyvtár olvasóterme pillanatok alatt csaknem teljesen kiürült és az előtérben magasra csaptak az öröm hullámai; annyira magasra, hogy az olvasóteremben maradtak boszszúsan néztek az ajtó felé és mintegy félóráig nem tudtak rendesen dolgozni.

TISZTELET ÉS MEGBECSÜLÉS

Este hat óra felé járt az idő és a könyvtár egyik dolgozója az asztalokon szanaszét heverő könyveket szedte össze. Az álláig ért már a könyv-hegy, amikor egy hallgató odalépett hozzá és egy könyvet, minden magyarázat, vagy kommentár nélkül a könyvcsomó tetejére tett. Az elvtársnő nem szólt egy szót sem, mert fáradt volt már hozzá, hogy megkérdezze, miért nem tudta elvinni a könyvet a bejáratig? De mi megkérdezzük.

A KÖTELEZŐ IRODALOM

Ahhoz, hogy a könyvtár el tudja látni a hallgatókat a szükséges kötelező irodalommal, az kell, hogy azok esedékes feldolgozása előtt legalább két héttel meg kell kapnia az irodalomnak tematikáját a tanszékektől. Két hét kell a kispéldányszámú művek pótlólagos beszerzéséhez, sokszorosításához; a tanszékek azonban sok esetben nincsenek tekintettel a könyvtárnak erre a kívánságára és késedelmesen adják le a tematikát. És így történik meg az, hogy — több esetben — háromszáz hallgatónak négy-öt példányon kell megosztoznia. — Mostanában ez a helyzet javult, de még ma is előfordul ilyen határidő-késés, különösen a politikai gazdaságtan tanszéken.

—Sgy—

REJTVÉNYSAROK

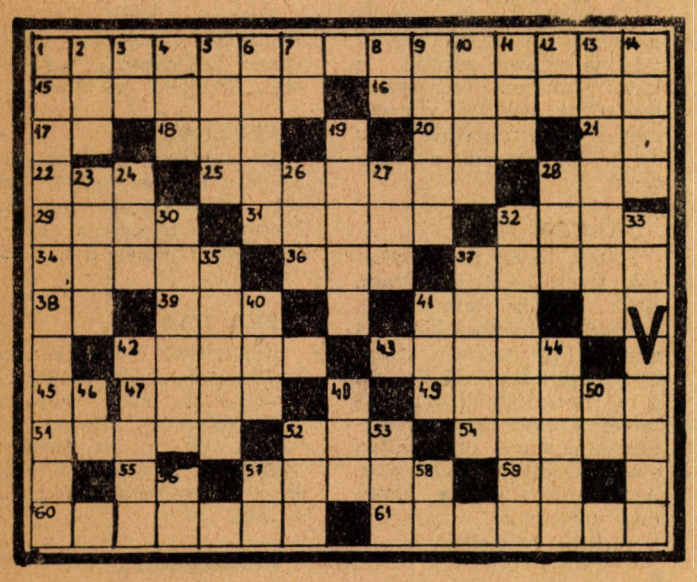

Vízszintes: 1. Kiváló német zeneszerző kettős keresztneve (most ünnepeljük születésének 200-ik évfordulóját). 15. Meg.....: barátot az utcán. 16. Kis szárnyas. 17. A széleken les. 18. ...King, kínai város. 20. Spion. 21. Helyrag. 22. Bátor vitéz. 25. Népszerű komikusunk. 28. Á. Á. R. 29. Bevasalásban van! 31. Kisebb, latinul. 32. Bent fújják. 34. Könnyelműen. 36. Ték. 37. Megrongál (első kockában két betű). 38. Személyes névmás. 39. Koptat, népiesen. 41. Bizony, régiesen. 42. Lengyel határ-folyó. 43. Tőle ered a tilalom. 45. Betűt vet. 47. ....-ra derű. 49. Ilyen hivatal is van egyetemünkön (ékezet nélkül). 51. Ezt a szériát. 52. Becézett női név. 54. Kis cipő. 55. Kétes. 57. Bárki megveheti. 59. Szolmizált hang. 60. Olimpiai bajnok, tornásznőnk. 61. Amelyik régi.

Függőleges: 1. NDK elnöke. 2. Zavart vészjel. 3. LM. 4. Élesít. 5. .... elbeszélés a „Lohengrin"-ből. 6. Vietnám része. 7. Nikkel vegyjele. 8. An dem. 9. ..... Csudra, Gorkij elbeszélése. 10. Hidegben képződik (névelővel). 11. Ez még nem egészen dáma. 12. Ő hn. németben. 13. Szovjetunió egyik köztársasága. 14. Német folyó. 19. Az Isteni Színjáték szerzője. 23. Családja vagy rokonai. 24. Perzsa uralkodó. 26. Félig titkos. 27. Gyakran használt ütőszerszám. 28. A rossz ellentéte. 30. Férfi név. 32. A király is, a császár is ez volt. 33. Átszállítani. 35. Győzött. 37. Gyorsan távozik (első kockába kettős betű). 40. ÜRU. 41. És így tovább oroszul 42. Kevert borsó 44. Lép. 46. RS. 50. Félig nádi! 52. Török férfi név. 53. Női név. 56. Ételízesítő. 57. Vissza: ellentétes kötőszó. 58. OM.

KI VAN BENNE?

Az úttörőtábor a völgykatlanban feküdt. A bedőlt várfalak alatt álló apró sátrak kedves látványt nyújtottak. Jóska már tavaly is itt nyaralt, Pali Csillebércen.

★

A terem színültig megtelt bohókás, jelmezbe-álarcba öltözött fiúkkal és lányokkal. Zúgtak, zajongtak, mielőtt a táncot elkezdték, ki akarták magukat beszélgetni.

★

Öt év óta nem volt ilyen hideg. Majdnem minden ember náthás, lázas, vagy tüdőgyulladásos volt. A ház ereszén egy-egy pirinyó jégcsap órák alatt szinte oszloppá nőtt. Bákhráék egy darabig nem is tudták fűteni a lakást.

★

Kovácsné ébreszteni kezdte fiait: „Ki az ágyból gyerekek, hamar! Ó, ti hét alvók, meddig akartok még lustálkodni?"

KÖZGAZDÁSZ
A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem párt- és DISZ-bizottságának, egyetemi tanácsának és szakszervezeti bizottságának lapja.
Szerkeszti: a szerkesztőbizottság
Felelős szerkesztő: Illés János
Szerkesztőség:
Budapest, IX., Dimitrov tér 8. I. emelet 111.
Telefon: 186—850/197-es mellék
Kiadja:
a Budapesti Lapkiadó Vállalat, Budapest, VIII., Blaha Lujza tér 3.
Szikra Lapnyomda, Budapest, VIII., Rökk Szilárd u. 6
Felelős vezető: Kulcsár Mihály.

Szerkesztő üzeni

„Temisz" levelét megkaptuk. Köszönjük. Kérése nem teljesíthető, mert az udvariatlanok levele nincsen birtokunkban. A közölt levél az eredeti rövidített formája.

★

„A Népgazdaságtervezése tárgyat szerető hallgató" levelét köszönjük. A levelet teljes terjedelmében leközölni nem tudtuk, ezért, tekintettel a felvetett problémák fontosságára, részleteket közöltünk belőle.

★

A IV. éves iparszakos hallgatóknak üzenjük. Még sok előfizetőnktől nem kaptuk meg a következő félévi előfizetési díjat. A „Közgazdász" egyénileg is előfizethető és a lapot postán küldjük ki a megadott címre.

Repetások balladája...

„Éhes"-nek hívták — fáradt volt és éhes
S ebéd előtt még kezet sem mosott
A menzán, hol antik étkezések
Szagát árasztották a bútorok.
S mikor a tálból alig szállt a pára —
S egy tányér kenyérnek régen lába kelt
Felkelt és a parkban ülve nemsokára:
Korgó gyomrának választ énekelt.

Ha a levesre már nem sokan vártak
A tálban gyakran egy kortyot sem hagyott
S megtörtént néha az is, hogy vasárnap
A pincérnek múlt havi jegyet adott.
S mert a menzakosztot nem sokáig bírta —
S mint a hold — fogyott négy-öt éven át: —
Az úristen egyszer díszebédre hívta
Szegény, mindig éhes, toprongyos fiát.

Most sóskát keres fenn az égi réten,
S lopja a tojást a Fiastyúk alól,
Éjjel kocsikázik a Göncölszekéren
S fogyhatatlan menzajegyekről dalol.
A kis unokáknak, akik mint ő régen
Az útra kihulló zöld almát szedik
S néha délben látják, amint fenn az égen
Kiránt tott bárányfelhőt hoz nekik.

Új magyar képzőművészet

A Magyar Képtár épületében, a Károlyi-palotában, megnyílt az *Uj magyar képzőművészet* című kiállítás. Kissé hézagos képgyűjteményen keresztül a rendezőség a magyar festészet tizéves fejlődését kívánja bemutatni. A kiállítás jellege kettős: egyrészt a Szépművészeti Múzeum magyar anyagának — ami a két világháború közti képekkel befejeződik — akarja folytatását adni állandó jellegű kiállítás keretében, másrészt a megalakítandó Nemzeti Galéria csíráját akar lenni, amely majd ma élő festőink minden jelentősebb képét fel fogja ölelni.

A kiállítás festészetünket fejlődésében mutatja be, éppen ezért idősebb festőink *(Bernáth, Szőnyi, Csók)* háború előtti képeiből is elénk ad egyet-kettőt. Ugyanezen okból a háború utáni formalista utánzatokat is képviseli néhány festmény, hiszen sok nagy festőnk is átment a formalista vivódáson.

A kiállításnak még egy érdekessége van: az ország ajándékát jelképezi a Szépművészeti Múzeum 50. születésnapjára.

Röplabdásainkról

Befejeződött a Téli Kupa terembajnokság, amelynek harmadik csoportjában egyetemünk röplabda-csapata is résztvett. A három ellenféllel szemben a következő eredményeket érte el:

Honvéd—KG Haladás 41:41, 56:40.

Spartacus—KG Haladás 53:33, 42:37.

Vasanyagjavító—KG Haladás 46:40, 37:36.

Így a csapat hat mérkőzésből mindössze egy döntetlen eredményt ért el, ötöt pedig elvesztett, pontaránya 227:272. A csapat játékosai: Csendes, Solymosi, Bodolai, Paskó, Horváth, Takács, Nagy, Farkas.

A csapat képességei és korábbi szereplése alapján ilyen gyenge eredmény nem volt várható. Két újonc csapat is szerepelt a csoportban és ezek ellen győzelemre számítottunk.

A csapat erőnlétével nem volt baj, inkább a játékosok idegeivel és a technikai kivitelezés hagyott maga után sok kívánnivalót. A csapat játékára rányomta bélyegét a rendszertelen edzés, sőt az is, hogy amikor edzést tartottak, az is este 9—11-ig szokott tartani teremhiány miatt. Nem helyes az sem, hogy nincs a csapatnak szakosztályvezetője. Ez két dolog miatt is hátrányos: egyrészt az egyik játékos mérkőzés előtt mindig az adminisztratív ügyekkel volt elfoglalva és így nem tudott bemelegíteni, másrészt pedig sok értékes pontba került az, hogy nem volt, aki ellenőrizze a jegyzőkönyv-vezetők munkáját a mérkőzéseken.

Tarján edző véleménye szerint — ha a fenti hibákat kijavítják — a jó szerepléshez még szükséges az is, hogy legalább 10—12 játékos álljon állandóan készenlétben. Ez jelenleg nincs meg. A vezetőség nagyobb gondot fordítson fiatal hallgatók bevonására, hiszen a tavaszi fordulóban tartalékcsapat indítása is szükséges.

Röplabda-csapatunk már korábban is az OB-ben szerepelt, de azóta több játékos elment és több új jött. A más csapatból érkezett játékosok stílusa kihatott a régiekre is és jelenleg ezt az úgynevezett „ál'ó" játékstílust is le kell vetkőzni a korszerű csapatjáték érdekében.

A csapat tehetséges és szorgalmas játékosokból áll és a hibák kijavítása, valamint a játékosok fogadkozása alapján reméljük, hogy az április 13-án induló bajnoki fordulók során újra a régi csapatot láthatjuk a pályán.